

Motion till riksdagen 2023/24:1886

av **Linus Lakso m.fl. (MP)**

Mineralfond och höjning av mineralavgiften

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kraftigt höja mineralavgiften och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa en ”mineralfond” och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Trots stora insatser för omställningen så orsakar gruv- och mineralnäringen stor påverkan i vår värdefulla natur och påverkar också andra näringar som rennäringen, turismen och friluftslivet på ett negativt sätt. Sveriges gruvnäring ska ständigt verka för ökad ekologisk och social hållbarhet, en modern gruvnäring som bidrar till en god, långsiktig samhällsutveckling.

Idag betalas en så kallad mineralersättning vid bearbetning av mineraler från gruvor. Ersättningen regleras i minerallagen (1991:45) och motsvarar två promille av det beräknade värdet av de mineral som omfattas av koncessionen och som har brutits och uppfordrats inom koncessionsområdet under året. Av ersättningen ska tre fjärdedelar tillfalla fastighetsägare inom koncessionsområdet och en fjärdedel staten. Enligt uppgifter från myndigheten Bergsstaten fanns det 18 stycken bidragande koncessioner under 2019 som totalt gav upphov till 16,5 miljoner kronor i koncessionsavgift, varav 4,1 miljoner avsåg avgift till staten.

Den svenska mineralavgiften står ut i en internationell jämförelse som en av världens lägsta. Detta medan andra gruvnationer tar ut mellan 10 och 30 % i mineralavgift. Skillnaden är häpnadsväckande och oförklarlig. Det finns mycket goda skäl till att höja mineralavgiften kraftigt. Medlen bör användas till en hållbar samhällsbyggnad lokalt och till kompensation för de kostnader/skador som gruvdriften medför.

Vi menar därför att avgiften bör höjas kraftigt så att den är i paritet med jämförbara internationella nivåer.

Linus Lakso (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Amanda Lind (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Katarina Luhr (MP)

Jacob Risberg (MP)